

MARIBORSKI VEČERNIK JUTRA

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Tel. uredn. 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani / Poštni ček. rač. št. 11.409

Leon Blum pri knezu namestniku Pavlu

PARIZ, 28. maja. Njegovo kr. Visočanstvo knez namestnik Pavle je sprejel včeraj ob 16.30 predsednika francoske vlade Leona Bluma, Avdičenca je trajala poldrugo uro. Zatem je knez namestnik Pavle sprejel svojega očeta Njegovo kralj. Visočanstvo kneza Arzena. Ob 19. uri se je podal knez namestnik Pavle v jugoslovansko poslaništvo, kjer je posetil obolelega poslanika dr. Puriča.

Jutri pogreb dr. K. Kramara

PRAGA, 28. maja. Jutri popoldne bo pogreb velikega in zaslužnega državnika ter predsednika stranke narodnega edinstva dr. Karla Kramara, ki je zaslovel radi svojega junaštva in heroičnega trpljenja med vojno in ki je od konca 1918 pa do sredine 1919 bil na čelu prve češkoslovaške vlade. Pokopali ga bodo v kripti ruske pravoslavne cerkve poleg nedavno umrle soproge in se bosta poslovila od njega predsednik vlade d. Hodža in univ. prof. dr. B. Nemec. Pogreb mno gozaslužnega državnika in neustrašnega ter doslednega politika se bo vršil na državne stroške.

Poraz nizozemskih narodnih socialistov

AMSTERDAM, 28. maja. Pri parlamentarnih volitvah je izvojevala vladna koalicija veliko zmago. Katoliška stranka je dobila 31 mandatov, socialni demokratje 23 protirevolucionarji 17, radikalni 6, liberali 4, komunisti 3, kalvinisti 2. Nizozemski hitlerjevci so utrpeli precejšen poraz in dobijo komaj 4-5 mandatov.

Kje je tretje letalo

MOSKVA, 28. maja. DNB. poroča: Včeraj popoldne sta se še dve letali sovjetske polarne ekspedicije spustili nedaleč severnega tečaja. Tretje letalo ni prispevalo na severni tečaj do 7. večer srednjeevropskega časa. O usodi tega letala ni nikakršnih vestí.

Nov stavkovni val v USA

NEWYORK, 28. maja. Stavka je izbruhnila v tavnih tretjega največjega ameriškega jeklarkega obrata. »Republic Steel Corporation« in je število stavkajočih doseglo 80.000.

11 smrtnih žrtev letalske katastrofe

NEWYORK, 28. maja. V Kaliforniji se je zrušilo neko letalo in so se 4 osebe s pilotom vred smrtno ponesrečile. Iz Tokija poročajo, da je na dvorišče neke tvornice v bližini Osake zgrmelo neko potniško letalo in je bilo 5 mrtvih.

Macdonald bo pisal memoarje

LONDON, 28. maja. Včeraj je podpredsednik vlade Macdonald predal kralju svojo demisijsko. Umaknil se bo v Škotsko, kjer bo pisal memoarje.

WASHINGTON, 28. maja. Italijanski poslanik Suvich je protestiral pri državnem podtajniku radi pisanja nekega ameriškega lista, ki je nazval Mussolinija »advokata oboroževalnega tekmovanja«.

Sepetalna propaganda

BUDIMPESTA, 28. maja. Za časa obiska italijanskega kralja so širili desničarski radikalni elementi alarmantne vesti in so se pri tem poslužili propagande šepetanja. Te šepetalce je policija izsledila ter jih izročila sodišču.

Mariborski mestni očetje sklepajo o gradu in drugih perečih zadevah

Grčarjevi predlogi in Žebotovi protesti zbujaajo dobro voljo mestnih očetov

V sredo zvečer se je vršila v mestni svetovalnici VI. seja mestnega sveta mariborske mestne občine, ki jo je otvoril in vodil mestni župan dr. A. Juvan. Po ugotovitvi sklepčnosti se je dr. Juvan spomnil nenadne smrti Ivana Klančnika, ki je bil od leta 1929 član mestnega občinskega sveta, katerega spomin so nazvoči počastili z vzklikom »Slava«.

Sledila so poročila posameznih odsekov in je najprej za I. odsek poročal o. s. dr. Miller. Na odsekovni predlog sta bila soglasno izvoljena kot volilca v Kmetijsko zbornico gg. Franc Nemec in Ivan Velker, oba posestnika iz Maribora. Ugovora Ide Oroselove zoper predpis davčine na vozila ter Amalijs Kiffmanove zoper predpis prirastkarine sta bila odklonjena, dočim je občinski svet sklenil, da bo zoper odločbo banske uprave glede prirastkarine Josipa Kavčiča in tovarišev vložila občina tožbo na upravno sodišče.

Sledilo je poročilo II. odseka, za katerega je referiral o. s. Aljančič. Zahteva Borze dela glede ureditve računa za kurjavo v Delavskem azilu se vrne uradu in svrhu ugotovitve stroškov. V smislu odsekovnega predloga je nato občinski svet ugodil prošnjam 12 prisilcev za redno ubožno podporo in za zvišanje redne ubožne podpore.

Poročilo III. odseka (referent o. s. Stabej) je obsegalo le vprašanje ureditve Glavnega trga. Mestni gradbeni urad je že izdelal zadevni načrt, v smislu katerega se bo spomenik na Glavnem trgu premestil proti Koroški cesti, dočim se bo nekako na sredini med starim in novim delom Glavnega trga uredil prometni otok. Mestni svet je načrte načelno sprejel, podrobnosti načrta pa se bodo obravnavale na eni prihodnjih sej.

Sledilo je poročilo o. s. Hrastelja, ki je poročal za IV. odsek. Računske sklepe in bilanco mariborske mestne občine za leto 1935-36 bosta v smislu sklepa občinskega sveta pregledala o. s. dr. Kovačec in ravnatelj Pogačnik. V smislu svoječasne sklepa, da se vsako leto cenijo občinske nepremičnine do 1. julija, je odobril preložitve termina. V svrhu ureditve Tvrniške ulice,

ki tvori zvezo z Aleksandrovo cesto v

Studencih in z Valvazorjevo cesto, bo mestna občina kupila od tvrdke Doctor in drug nekaj zemljišča po ceni 35 Din za kv. meter. Preurejena Tvrniška cesta, ki bo 24 m široka, bo nudila krasen dostop h koroškemu kolodvoru. Nadalje je občinski svet odobril tlakovanje Tattenbachove ulice z granitnimi kockami in bodo znašali stroški 800.000 dinarjev. Od tega zneska pojde 275.000 dinarjev iz rednega proračuna, 368.000 iz kaldriminskega fonda, dočim bodo morali ostali znesek plačati prizadeti hišni posestniki. Do Sodne ulice bo Tattenbachova ulica tlakovana s kockami pravilne oblike, od Sodne pa do Vošnjakove pa s kockami nepravilne oblike.

Rosenbergovo posestvo

je mestna občina že kupila in sicer za 2.500.000 dinarjev. Mestna občina bo še letos tretjino posestva parcelirala, in sicer ob Betnavski in Ljubljanski cesti ter prodala interesentom za ceno 30 Din za kv. meter pod pogojem, da pričnejo z graditvijo tekom 2 let. Ostalih 26.000 kv. met. pa bo mestna občina prodala po 22 dinarjev na kv. meter. Del parcel ob Ljubljanski ulici si je mestna občina rezervirala za zidavo malih stanovanj, ki jih bo občina gradila v lastni režiji. Hišo na Tržaški cesti, ki spada k Rosenbergovemu posestvu, pa bo mestna občina prodala in se računa da bo dobila zanj okoli 250.000 dinarjev.

Glede preuredbe mariborskega gradu se je sklenilo, da so bo letos prenovila fasada, streha in okna, dočim se bo vprašanje končne notranje ureditve gradu obravnavalo na posebnem sestanku predstavnikov mestnega gradbenega urada, Muzejskega društva, Študijske knjižnice in finančnega odseka mestna občine. Ker bi znašali celotni stroški za preureditev gradu 1.600.000 dinarjev, je odsek mnenja, da bi niti ne bilo potrebno preurediti notranjost gradu. Ker je občinski svet že svojčas sklenil, da bo grad na razpolago kulturnim ustanovam, zlasti Študijski knjižnici, je občinski svet na odsekovni predlog sklenil, da se velika kazinska dvorana, ki je itak samo v breme občine, prepusti Študijski knjižnici, ki tamkaj lahko namesti knjižnico. Stem soglasja tudi Študijska knjižnica, ki bi

potem ne reflektirala več na prostore v gradu, pač pa zahteva, naj se zgradi popolnoma nova hiša na primernem prostoru.

Nato je občinski svet pooblastil upravni odbor, da tudi letos razdeli podpore kulturnim ustanovam. V hiši Gregorčičeva ulica 18, kjer ima društvo za podporo brezposelnih služkinj »Marijanišče« svoje prostore, bo mestna občina izvršila razna popravila in znašajo predvideni stroški Din 5000. Društvo za zdravstveno zaščito otrok in mladine v Mariboru bo najelo 100.000 posojila in je mestni svet sklenil, da bo amortizacijo ter obrestovanje omenjenega posojila izvršila mestna občina.

Društvo hišnih posestnikov v Mariboru je v zadevi povračila stroškov za napravo oziroma razširjenje hodnikov napravilo prošnjo na mestno občino. Ta prošnja je bila v odseku s 6 proti 5 glasovom zavrnjena. Pri obravnavi te točke dnevnega reda se je vnela živahna debata, v katero so posegli o. s. Meglič, Grčar, dr. Juvan, Žebot in Weiss, o. s. Meglič je dejal, da se hišni posestniki v Mariboru nahajajo v zelo težkem položaju, ki je naravnost kritičen. Če bo mestna občina delala tako naprej, bodo vsi hišni posestniki uničeni. Hišna posest plača v Mariboru skoro polovico občinskih dajatev. Na izvajanja o. s. Megliča je reagiral o. s. Grčar, ki je trdilte g. Megliča spodbijal ter dejal, da hišni posestniki najbrže smatrajo kot svoje dajatve tiste dajatve, ki jih pobirajo od najemnikov. G. Grčar je naposled predlagal, da bi se hišnim posestnikom dajale podpore, kar je izzvalo pri občinskih svetnikih smeh. Župan je pojasnil, da do sledi občina sploh ni prejela nobenih individualnih prošelj prizadetih hišnih posestnikov, marveč le kolektivno prošnjo Društva hišnih posestnikov. Občinski svet je naposled sklenil, da se črtajo zamudne obresti in da se dovoli v tej zadevi hišnim posestnikom plačilo na obroke. Cel spis pa se vrne gradbenemu uradu v svrhu ugotovitve učinkovitih izdatkov.

Nato so se obravnavale razne prošnje za dovoljenje pavšala za uvoznino, ki so se ugodile, dočim so se nekatere prošnje

Dr. Edvard Beneš, prezident ČSR

K 28. maju.

Ko je tako zavzel svoje stališče napram vojni v duhu svoje narodne in znanstvene zavesti, je poznal Beneš samo še eno: delati! Zato je vstopil septembra 1914. leta v redakcijo »Časa«, glasila Masarykove stranke. Tukaj sta se češče videvala z Masarykom. Nekega dne pa — tako pripoveduje Masaryk v svoji »Svetovni revoluciji« — je Beneš poiskal Masaryka pred dnevnim posvetovanjem v »Času« v njegovem stanovanju; »očividno je imel nekaj resnega na umu. In tako je bilo: po njegovem mnenju ne moremo gledati vojne pasivno, nego moramo nekaj storiti; mira nima, hotel bi delati. Nato jaz: da, jaz že delam! Poročal sem mu in sporazumela sva se takoj na poti v »Čas« preko Letné. Spominjam se še prizora, ko sva prišla na mesto nad potjo k Elizabetinemu mostu: jaz sem se ustavil, se oprl na le-

veno ograjo ter se zatopil v pogled na Prago — misli o naši bodočnosti so mi rojile po glavi. Libušino proročstvo — to da početek politične akcije je bil denar! Dr. Beneš je preračunal svoje premoženje in je obljubil takoj nekoliko tisoč kron. Imel je toliko, da bi mogel na lastni račun začeti delo v inozemstvu; to se je pozneje tudi zgodilo — mogel je zunaj živeti na lastne stroške. Meni so poslali moji prijatelji v Ameriki kmalu zadostne zneske za družino in zame, kakor so se nas spominjali od časa do časa tudi pozneje. Bila sva torej — Beneš in jaz — radi najinih potrebščin brez skrbi.

Dogovorila sva se o vsem postopku, zedinila sva se o sodelavcih doma in v inozemstvu. Dr. Beneš bi naj ostal v domovini, dokler bi to šlo; zveza z menoj se bo organizirala po vzorcu ruskega podtalnega dela. Moje poznavanje stvari

nama je prišlo precej prav; ostalo sva si izmislila in sicer z uspehom, kakor sem se mogel prepričati kmalu po svojem odhodu. Dr. Beneš je prišel, predno se je odpravil končnoveljavno iz Prage v Švico, dvakrat k meni, v februarju in v aprilu 1915.

Sodelovanje z dr. Benešem je bilo lahko in učinkovito. Treba ni bilo mnogo besed; bil je politično in zgodovinsko tako izobražen, da je zadostovala ena beseda. Načrte je zamislil do podrobnosti ter jih je izvajal; kmalu je mogel delovati na lastno pest in dobro. Dokler sem bival na zapadu, sva se često videla in sva vse temeljito premislila. Najina pismena in brzojavna korespondenca je bila precej živahna. Pozneje — iz Rusije, iz Japonske in Amerike — nisem mogel mnogo pisati in brzojaviti; mislila in delala sva vzporedno. Z razvojem dogodkov je dr. Beneš rasel; kljub vsej obvezanosti radi dogovorjenega programa je pri pravljanju glavnih nalog postopal zelo samostojno. Njegova iniciativa je bila znatna in njegova delovna vnema neumorna.

Mariborske in okoliške novice

Slovo brnskih študentov

V torek so se vrnili s svojega potovanja po našem sinjem Jadranu gojenci brnske Trgovske akademije. Bilj so ob vrnitvi v svojo domovino polni hvale, priznanja ter navdušenja za naše morje, za naš Jadran, ki ga bodo ohranili v trajnem, svetlem spominu. V Unioni so drage goste sprejeli in pozdravili funkcionarji tukajšnje Jugoslovanske češkoslovaške lige ter je ligin predsednik dr. V. Kukovec spregovoril brnskimi dijakom prisrčne in tople besede, v katerih jih je pro-

sil, naj spomin na naš Jadran vežejo tudi s spominom na naš Maribor. Po zahvalnih besedah brnskega profesorja, ki je vodil poučno ekskurzijo brnskih dijakov po našem Jadranu, je bil veselo razgiban prijateljski večer. Danes dopoldne so si gostje v spremstvu liginih funkcionarjev ogledali posamezne mestne zanimivosti, med drugim tudi tukajšnje Vinarsko in sadjarsko šolo. Prepolni lepili vtisov so dones ob 11. uri dopoldne zapustili Maribor ter se vrnili v svojo domovino.

Napadi na avtomobile in motocikle

Poročali ste že o divjem napadu na Vlahovičev avtomobil na binkoštni ponedeljek popoldne. Isto popoldne se je peljal tudi g. V. F., stanujoč v Mariboru, s svojim motorjem z neko damo iz Rog. Slatine domov. Pred gostilno Wutte je bil napaden ter je le za las manjkalo, da niso še neizsledeni ter neznani napadalc prevrnili motocikla in nekdo je že zamahnil držeč nekaj v roki, po dami, ki se je krčevito oprijela vozača in vsa prestrašena zavpila. Dne 9. maja t. l. je bil napaden okrog devete ure zvečer na istem mestu avtomobil mariborskega zdravnika g. B. K., ki se je vračal z družbo iz Rog. Slatine domov. Trije ali štirje moški, ki so se skrivali za drvi-

in za hišo, so navalili nenadoma s huroskim vpitjem in žuganjem na avtomobil. Le srečnemu naključju se je bilo zlahka hvaliti, da je mogel avtomobil v največji nevarnosti, da se lahko pripeti nesreča, pobegniti. Pripetil pa se je pred nekaj dnevi še četrti slučaj, o katerem bomo jutri poročali.

Verjetno pa je, da navedeni štirje slučaj napadov na motorna vozila niso edini ter bi se gotovo še marsikdo oglašil, če bi vedel, da razpravljamo sedaj o napadih na avtomobile na cesti proti Rog. Slatini. Ti napadi bodo kljub vsemu končno pojasnjeni ter bodo krivci prejeli svoje plačilo. Besedo ima sedaj žandarmerija, kateri je bil prvi slučaj takoj prijavljen, potem pa državno tožilstvo, katero bo brez vsakega dvoma ugotovilo dejanski stan ter po zakonu postopalo.

Mi pa svarimo še pravočasno in opozarjamo pred vsem upravo banovinskega zdravilišča Rog. Slatine, da zavaruje v lastnem interesu svoje goste pred napadi, ker je ona v stanju, da lahko napravi konec takemu rokovanjstvu. Če se namreč že enkrat razširijo po inozemstvu vesti, da vlada okrog Rog. Slatine nesigurnost za varnost avtomobilov in da ni človek skoro več varen življenja, potem bi se uleglo zgodi, da se bo vsak tujec na daleč izognil našemu najlepšemu zdravilišču.

Ako se pelješ poleti z avtomobilom po noči, zlasti ob nedeljah in praznikih, po naših cestah, smukne vsak trenutek čez cesto senca tega ali onega sumljivega človeka, ki se boji žarometov in ki zatem izgine v gozdu. Nujno potrebno bi bilo, da se žandarmerija v teh krajih in ob meji sploh čim prej motorizira. Naravno, da naši vestni in marljivi orožniki ne morejo kljub priznani požrtvovalnosti in najboljši volji popolnoma obvladati in dovoljno kontrolirati teh velikih razdalj. Merodajni činitelji, zganite se!

— Dr. D.

Ustanovni občni zbor mariborskega »Napredka«. Včeraj predp. se je vršil v

Povodnikovi restavraciji ustanovi občni zbor mariborske podruž. hrvatskega kulturnega društva »Napredak«, ki ga je otvoril in vodil predsednik pripravljalnega odbora g. magister Peter Albanež. V zborovalni dvorani se je zbralo okrog 50 v Mariboru bivačih Hrvatov, ki jih je g. Albanež toplo pozdravil. Zlasti toplo je pozdravil navzočega predsednika ljubljanske podružnice g. Harazina in g. Dagelica, ter ptujskega poverjenika g. Čabrijana. Pripravljalni odbor je zbral v Mariboru 73 članov. Kandidacijski odbor, ki je obstojal iz gg. dr. Turatta, prof. Sevnika in g. Mariča, je predlagal novi odbor, ki je bil z vzklikom soglasno izvoljen: Paljaga Drago, industrijalec, predsednik, Klepac Milan, podpreds., Ivančič Mario tajnik, Berkič Jaroslav, blagajnik, dr. Kumbatović Filip in Čabrijan Mladen, revizorja. Odborniki: Marič Adam, Novak Franjo, Povodnik Josip. Namestnika Lochert Franjo in Tončič Stjepan. Novizvoljeni predsednik g. Paljaga se je v vznešenih besedah zahvalil za izkazano mu zaupanje, nakar se je delegat ljubljanske podružnice g. Harazin zahvalil za prisrčen sprejem in pozval člane novega društva k pozitivnemu delu na kulturnem polju. Za delegata pri letošnji glavni skupščini v Sarajevu je bil izvoljen g. dr. Turatto.

Iz banovinske službe. Napredovala sta med drugim v VI. položajno skupino inž. Jože Lah pri sreskem cestnem odboru v Ptuj ter inž. Hugo Pinter pri sreskem cestnem odboru Šmarje pri Jelšah. V IX. položajno skupino uradniški pripravnik Florijan Uhl pri sreskem cestnem odboru v Slovenjgradcu in Anton Černe pri sreskem cestnem odboru v Celju.

V cvetu mladosti... V Vinarski ulici 13 je preminila komaj 27 let stara, profesorica Vera Novakova. Njeno truplo bodo prepeljali v Ljubljano, kjer bo jutri pogreb. Mariborske žene in vsa marib. javnost objokuje njeno prerano smrt. Žalujemo naše globoko sočutje!

Telovo. Za včerajšnji praznik nam je nebo naklonilo zelo prijetno vreme. Hiše ob ulicah, koder se je pomikala tradicionalna telovska procesija pod vodstvom škofa dr. Tomažiča in v navzočnosti predstavnikov oblasti, so bile ozaljšane in razsvetljene. Mariborski otok je zelo oživel in so številni gostje prav radi segali po izvornih Majcenovih ceninih ter okusnih dobrotah. Pa tudi na pohorskih in kozjaških vrhovih je bilo zelo razgibano življenje in sploh na vseh znanih in manj znanih periferijskih ter okoliških postojankah, ki so se Mariborčanom priljubile.

Obrtni vajenci in vajeke, ki so dovršili letos tretji razred, naj pridejo po svoja spričevala v nedeljo, dne 30. maja t. l., ob 10. uri dopoldne v deško meščansko šolo v Krekovi ulici. Pozneje se zanje izpričevala ne bodo več skupno izdajala.

Narodna gledališče

NARODNO GLEDALIŠČE

Sobota, 29. maja ob 20. uri: »Bela bolezen«, Red B.

Nedelja, 30. maja ob 15. uri: »Sveti Anton, vseh zaljubljenih patron«. Gostovanje Pavle Udovičeve. Znižane cene. Ob 20. uri: »Trije vaški svetniki«. — **Premiera.** Za penzijski sklad gledaliških igralcev.

Ponedeljek, 31. maja: Zaprto.

Torek, 1. junija ob 20. uri: »Sveti Anton, vseh zaljubljenih patron«. Gostovanje Pavle Udovičeve. Znižane cene. Zadržanje.

Kino

Kino Union. Velefilm »Maryša«, jubilarni in odlikovani film češke produkcije. Kot dodatek kronanjske svečanosti v Londonu.

Odlikovanje mariborskih gasilcev. Z redom sv. Save IV. stopnje je bila odlikovana prostovoljna gasilska četa v Mariboru. Razen tega so bile odlikovane z redom sv. Save V. stopnje gasilske čete v Laškem, Ptuj, Celju, Ljutomeru, Slovenski Bistrici, Slovenjgradcu, Radgoni, Slovenskih Konjicah. Sv. Juriju ob Ščavnici ter Vuhredu.

Ljubezen naše mladine do glasbe.

Drevi ob 20. uri bo naša mladina, matične Glasbene šole v okviru prvega nastopa gojencev matične glasbene šole pokazala odlično spretnost v glasbi. Vsi, ki se zanimajo za glasbene uspehe naše mladine, bodo nedvomno posetili nocojšnji nastop, saj je vstop k nastopu v Kzinski dvorani prost.

Petek, 28. maja: Zaprto.

Tombola Sokola Pobrežje bo v nedeljo 30. V. popoldne na letnem telovadišču. I. dobitke Din 2000.—. Tablice po Din 2. Pridite.

Sokolji plavači, telovadci mariborskih sokolskih društev, ki se želijo v letošnjem poletju vaditi v plavanju na Mariborskem otoku v okviru Sokolskega plavalnega odseka, naj se javijo v petek ob 18.30 uri (pol sedmih) na letnem telovadišču Sokola matica, da poskrbimo za primerno število garderob. Javi naj se ženski in moški naraščaj ter člani in članice.

Mestna strelska družina opozarja članstvo in drugo občinstvo, da vozi v nedeljo 30. maja k otvoritvi strelišča rezervni avtobus na strelišče ob pol 8. uri zjutraj iz Glavnega trga. Glede skupnega obeda na strelišču se sprejemajo prijave pri S. Reji, Gosposka ul. 11 samo še do sobote 29. t. m. do 12. ure.

Ljudska univerza. Danes v petek ob 20. uri se predvajata dva zanimiva kulturna filma »Afrika iz aeroplana« in »Čudoviti doživljaji bogdadskega kalifa«. O prvem filmu ima uvodno predavanje g.

točno obrazložil, kje hrani Strajnsak svoj denar.

V obrazložitvi omenjenih zločinov naveda obtožnica naslednje:

Pokojni Ivan Strajnsak

je bil finančni stražnik in je že od leta 1918 živel v pokoju. Njegova žena, s katero se je poročil leta 1902, je imela za doto vinograd na Kapeli pri Gornji Radgoni. Leta 1918 pa je tudi on sam posedoval kos posestva po svojih starših. Leta 1921 pa sta zakonca Strajnsak svoje nepremičnine prodala in si skupaj kupila hišo št. 32 v Mejni ulici v Mariboru, kjer sta postel stalno bivala. Kot kronski upokojenec ni sicer imel Strajnsak velike pokojnine, toda hiša z velikim vrtom, iz katerega se je lahko skozi vse leto prodajala povrtnina, je vendar zakoncema Strajnsak omogočila primerno eksistenco, zlasti potem, ko se je njuna edina hčerka leta 1925 poročila, tako da jima je bilo mogoče, da sta si od svojih dohodkov lahko tudi kaj prihranila. Tako sta med svojimi sosedi in med ljudmi, ki so ju poznali, kmalu

prišla na glas, da imata doma veliko denarja.

Nekoliko je k temu pripomogla žena Matija sama, ki se je napram drugim vedno rada pobahala, da ima njen mož veliko denarja in ji je bilo v veliko veselje, ako je mogla ob takih prilikah pokazati kake tisočake.

Strajnsakova hiša v Mejni ulici je prilična in ima dve stanovanji. Eno sta

Razbojništva v Mejni 32 pred sodnim stolom pravice

Štern, Koller in Belak se zagovarjajo pred velikim senatom

Strahovit in grozen roparski umor v Mejni ulici 32, ki se je izvršil dne 8. julija leta 1936, je našel končno danes svoje odmeve pred velikim kazenskim senatom mariborskega okrožnega sodišča. Pušaverjeva smrt v Kamniškem jarku in grozovit šentiljski umor sta že masševana, dočim sploh še niso razjasnjeni tragična smrt posestnika Krebsa v Rošpohu in še drugi zločini v mariborski okolici. Razne okoliščine, ki jih navajamo v poročilu, so prepredile, da se je žalostna smrt vpokojenega finančnega preglednika Ivana Strajnskega šele danes obravnavala pred kazenskim senatom. Smele lahko trdimo, da še nikoli ni bilo v Mariboru za kakšen proces tako velikega zanimanja, kakor za današnjo razpravo, ki se je vršila v razpravni dvorani št. 53 v prvem nadstropju tukajšnjega okrožnega sodišča. Naval radovednežev je bil tolik, da je moralo sodišče poklicati na pomoč policijo. Posebno veliko zanimanje za razpravo so pokazali Pobrežani, saj so zločinci, ki jih danes sodi sodišče, na Pobrežju dobro znani. So to 34letni delavec Karl Štern, 29letni trgov-

ski pomočnik Ivan Koller in 40letni ključavničarski pomočnik Franc Belak, ki so vsi stanovali na Pobrežju.

Ni samo roparski umor v Mejni ul. 32,

ki je spravil Šterna, Kollera in Belaka na zatožno klop, marveč so obtoženi tudi radi nekaterih drugih dejanj, ki so kakor uvod h groznim zločinom v Mejni ulici 32. Obtožnica namreč pravi, da je Karl Štern dne 7. maja 1936 v pijanosti javno razžalil policijskega stražnika Rudolfa Robiča, ki je Šterna aretirale, ko je na križišču Pobrežke in Tržaške ceste ustavljal mimoidoče pasante in jim pretil, da jih bo pretepel. Štern je skušal stražnika Robiča zgrabiti za roko in za vrat ter ga udariti v obraz, kar se mu pa ni posrečilo. Ob tej priliki je žalil eskorto stražnikov ter izrekel grožnjo, da bo v teku dveh let vso policijo pobil. Pri tem je rabil besedo »bomo pobili«, kar dokazuje, da je Štern pripadal skupini, ki je imela zle namere. Nadalje sta Karl Štern in Franc Belak obtožena, da sta dne 7. julija 1936 prišla v stanovanje Bogomirja Lasbacherja v Koro-

ščevi ulici 32 pod pretvezo, da sta uradnika mestnega poglavarstva in da imata nalog izvršiti ogled stanovanja radi nameravane prenovitve in pri tem odvzela Lasbacherju listnico s 150 dinarji gotovine. Ivan Koller je nadalje obtožen, da je Šternu in Belaku opisal stanovanjske razmere pri Lasbacherju, se z njima dogovoril glede izvršitve dejanja in glede načina izvršitve, si izgovoril delež na ukradenem denarju ter na dan storitve spremljal oba storilca do Lasbacherjevega stanovanja in ju tam v bližini počakal. Nadalje sta Štern in Belak obtožena,

da sta 8. julija usmrtila Ivana Strajnsaka

na ta način, da sta ga z udarci s topim predmetom na glavo omamila in ga nato z rokami zadavala ter odvzela pokojnemu Strajnsaku najmanj 4800 dinarjev. Ivan Koller pa je končno še obtožen, da je Šternu in Belaku pri izvedbi roparskega umora pomagal in sicer s tem, da jima je povedal, da ima Strajnsak doma mnogo denarja, da jima je opisal stanovanjske razmere pri njem in jima tudi

Karambol zahteval življenje družinskega očeta

Hčerka se bori s smrtjo

42 letni monter falske elektrarne Hostnikar Herman iz Rut št. 13 (občina Sv. Lovrenc na Poh.) je nameraval obiskati včeraj svojega brata v Kamnici. Odpravil se je na pot s svojim dvokolesom, na katerega je posadil pred se svojo 11letno hčerko Ivanko ter se odpeljal po banovinski cesti iz Fale skozi Selnico v Kamnico. Pri kilometrskem kamnu 9.650 ga je dohitel avtomobil št. 2—1494, ki ga je upravljal grof Ivan Zabeo iz Sv. Lovrenca na Poh. Hoteč prehiteti dvokolo je izdostel se nepopolnoma doznanih razlogov, zadel vanj s tako silo, da je dvokolo s Hostnikarjem in hčerko vred zletelo v bližnji obcestni jarek. Hostnikar je zadobil tako težke poškodbe na glavi in prsnem košu, da je na licu mesta izdihnil. Hčerko pa, ki ima istotako težje poškodbe na glavi in po telesu, so poklicani reševalci nemudoma odpravili v mariborsko splošno bolnišnico.

Priči usodnega karambola sta bila delavca Hiter Matija in Vešnik Božidar, oba iz Slemenja pri Selnici, ki sta ob tem času vozila mimo. Prvi je vozil v isti smeri kakor avtomobil proti Mariboru.

Videl je pred seboj velik oblak prahu, tako da je bil prisiljen skočiti s kolesa in se umakniti 50 m pred karambolom. Hiter trdi, da je videl Hostnikarja tik pred karambolom, kako je vozil počasi po desni strani, medtem ko je hčerka sedela na ogrožju kolesa. Delavec Vešnik, ki je vozil pred avtom, je skočil s kolesa, hoteč se izogniti avtu in to v trenutku karambola, ko je avto že ležal v jarku. Na mesto nesreče so prihiti neposredno po obvestilu orožniki in kmalu zatem preiskovalna komisija, v kateri so bili dr. Travnar, dr. Zorjan in Petrovič. Po pregledu so odredili prevoz smrtno ponesrečenega Hostnikarja v mrtvašnico selniškega pokopališča. Obdukcija bo danes popoldne.

Vest o tragični usodi družinskega očeta Hostnikarja in njegove hčerke je zbudila v vsej Dravski dolini splošno sočutje. Pokojni Hostnikar zapuščal 3 nepreiskrbljene otroke, izmed katerih je bila najstarejša, ponesrečena Ivanka, katere stanje je še vedno zelo resno.

prof. Baš. Ob 16. uri se predvajata ista filma za mladino.

Iz policijske službe. Vpokojen je policijski stražnik Mihael Lutman pri predstojništvu mestne policije v Mariboru.

Na letošnjem pomladanskem velesejmu v Ljubljani, ki bo od 5. do 14. junija, bodo imeli obiskovalci priliko videti vse domače, kakor tudi inozemske proizvode. Naši strojni, kovinski, lesni, tekstilni, mizarjski podjetniki bodo pokazali, da lahko ugodijo tudi razvajanemu okusu. Poleg splošnega dela razstave bo modna revija, lovška, avtomobilska ter druge zanimive razstave. Obiskovalci imajo 50% popust na železnice.

Odložene volitve. Občinske volitve v občini Pragersko so se odložile, ker je uveden postopek za spremembo območja te občine.

Poveljstvo mariborskega vojnega okruza je odredilo, da se vrši pregled in popis še nepregledane živine (konj, volov) in vprežnih vozil za mesto Maribor v mesecu juliju t. l., kar se bo posebej objavilo. Vse lastnike še nepregledanih konj in vprege, ki stanujejo v Mariboru, ponovno opozarjamo, da svoje še neprijavljene konje in vozila prijavijo v svrhu vpisa v mestnem vojaškem uradu, Slomškovo trg 11, v roku 7 dni, ker bodo sicer radi prikrivanja lastnine zasledovani. — Opozarjajo se ob enem vsi lastniki, da je 30 dni pred početkom popisa do izvršitve po zakonu prepovedano vsako odtujanje, prodaja ali menjava konj in vozil.

Na banovinski vinarski in sadjarski šoli v Mariboru prične novo šolsko leto dne 15. septembra t. l. Šola je dvoletna ter ima internat za 60 gojencev in 112 ha veliko posestvo z vsemi kmetijskimi panogami in potrebnimi gospodarskimi objekti. Za sprejem je potrebna starost najmanj 16 let ter z dobrim uspehom dovršena osnovna šola. Kmečki sinovi, ki ostanejo po končani kmetijski šoli doma, imajo pri sprejemu prednost. Prošnje za sprejem (banovinski kolek Din 10.—) je poslati ravnateljstvu najkasneje do 15. julija t. l. ter priložiti: 1. krstni list; 2. domovnico; 3. odpustnico, odnosno zadnje šolsko spričevalo; 4. spričevalo o navedenosti pri onih prosilcih, ki ne vstopijo v zavod neposredno iz kake druge šole; 5. obvezno izjavo staršev, odnosno varuha, da bodo krili stroške šolanja; 6. obvezno izjavo staršev ali varuha, ki računajo na banovinsko ali kako drugo štipendijo iz javnih sredstev, da bo njih sin ali varovanec ostal pozneje na domačem posestvu, v nasprotnem slučaju pa povrnejo zavodu sprejete zneske podpore iz javnih sredstev. Pridni sinovi manj premožnih posestnikov, ki reflektirajo na znižanje mesečne vzdrževalnine in žele banovinsko štipendijo ali štipendijo sreskega kmetijskega odbora, morajo priložiti tudi premoženjski izkaz z uradno navedbo višine zemljiškega davka ter gospodarskega stanja staršev, odnosno varuha. Taksi prosilci naj zaprosijo istočasno za primerno štipendijo pri svojem sreskem kmetijskem

odboru. Podrobnejša pojasnila daje na željo ravnateljstvo.

Še druga plat zvona. V soboto, dne 22. t. m. sem se z motornim kolesom peljal iz Maribora v Ormož. Od približno 50 voznikov, ki so se vračali iz Maribora, je peljalo kakih pet ali šest pravilno po desni strani. Ostali pa vsi, če ne na levi, pa lepo po sredini ceste. Izogibajo se šele tedaj, ko je motorno vozilo kakih deset korakov za njimi. Nekateri na levo, nekateri pa na desno. Kolesarji so poglavje zase, zdi se, da hočejo zopet vpeljati stari vozni red, ker vozijo načelno na levi, posebno če vozijo v skupinah. Če pa slišijo bližajoče se motorno vozilo, pa še v zadnjem trenutku švignejo na desno. Ustavil sem neko kolesarko, ki mi je prišla nasproti na napačni strani in jo opozoril, zakaj ne vozi pravilno na desni strani. Odgovor: »Motorji in avtomobili naj vozijo po sredini ceste, kolesarji pa ob obeh straneh«. V interesu vseh bi bilo, če bi orožništvo od časa do časa z vozili, zlasti ob sobotah, kontroliralo promet na cesti in vsakega kolesarja in voznika s konji ter seveda tudi motorna vozila, ki ne vozijo pravilno, brezobzirno naznanilo pristojni oblasti. Le na ta način bomo dosegli, da se bodo ljudje navadili na cestno-policijski red in se bodo prometne nezgode preprečevale. — S.

Incident. K poročilu pod tem naslovom z dne 19. t. m. pojasnjujemo, da ni bil mišljen noben pekarski gasilec.

Pohorska žaga v plamenih. V Janzevskem vrhu, občina Ribnica na Pohorju, je vpepelil ogenj žago posestnika J. Keiserja, ki trpi radi požara nad 25.000 Din škode. Ogenj je nastal radi tega, ker je sin omenjenega posestnika v bližini žage zažgal treske, pa je močan veter zanesel iskro na dreho žage.

Zgled dobroščnosti. A. Adalbert Gusel, veletrgovec, Aleksandrova cesta, je tudi v tekočem šolskem letu izdatno podprl mlečno akcijo za uboge otroke na tuk. I. deški narodni šoli. Na njegov račun je bilo izdanih ubogim otrokom v tekočem šolskem letu 1134 porcij mleka in 805 žemeli. Poleg tega šteje naša šola gosp. Gusla med največje dobrotnike Božička in Miklavža. Dobrotniku mladine izreka najprisrčnejšo zahvalo upraviteljstvo I. deške ljudske šole v Mariboru.

Studenška občinska politika

V sredo 25. maja ob 4. uri se je vršila seja občinskega odbora občine Studenci pod predsedstvom župana Kaloha. Pro-račun, ki je bil poslan na banovino za potrditev, je bil vrnjen. Z ozirom na dopis kr. banske uprave v Ljubljani z dne 8. V. t. l. je občinski odbor vzel na svoji seji proračun v popravilo ter predložil mnenje, da je iz prvotnega proračuna izpadla postavka 1% taksa za prodajo parcel v znesku 25.000 Din. Ker se mora vstaviti v proračun za pokojninski sklad 2000 Din, je nastala diferenca 27.000 Din, ki se naj krije s tem, da se med dohodke

XVII.
LJUBLJANSKI
VELESEJEM

40. razstavna prireditev
5. — 14. junija 1937

Železniška izkaznica za polovično voznino se dobi pri blagajnah železniških postaj za Din 2.—. Velesejemске legitimacije se izdajajo pri blagajnah na velesejmu. Sejmišče obsega 40.000 m². Preko 600 razstavljalcev iz 14. držav. Posebne razstave: Lovska, gospodinjska, poljstvena, avtomobilska, male živali. Modna revija z varietejem. Veliko zabavišče. Koristno — prijetno.

pri post 5-1 postavi namesto sedanjega zneska Neizterjanih občinskih doklad 15.000 Din znesek 42.000 Din. Za Kmetijsko zbornico je bil izvoljen občinski odbornik Rudolf Omulec, njegov namestnik je obč. odbornik Kolnik Maks. Razpiše se vožnja gramoz, izključna cena 15 Din, v pošte pridejo vozniki, ki pošljejo svoje oferte pravočasno. V šolski odbor so bili izvoljeni: Vranc, Omulec, Spaner, Pušnik in Kac. Razpisalo se bo mesto pomožnega tajnika, ki se bo nastavil, ko bo vrnjen proračun. Z oz. na škropljenje Aleksandrove ceste in Kr. Petra ceste, po katerih pasira mestni avtobus 50-krat dnevno, je odbor že lani sklenil, da bo odredil škropljenje omenjenih dveh cest. Pojavile so se težkoče, ki obstojajo pred vsem v tem, ker je potrebna voda za škroplilni voz nezadostna in so študenti v tem oziru navezani na mesto. Tozadevno je bila pred nedavnim deputacija pri mestnem županu in predložila sledečo prošnjo: Občina Studenci bi kupila starejši škroplilni voz, ki ga mestna občina ne uporablja več. Prosi se, da bi se smela črpati voda za omenjeni cesti iz vodovoda pri delavnici drž. žel. Do danes ni bilo odgovora. Stvar je nujna ter se ne more več odlagati. Po izčrpanem dnevnem redu je župan Kaloh ob 8. uri zaključil sejo.

Putnikove novice

Putnikove novice. Putnikov avtokar obišče v nedeljo 30. maja Vrbsko jezero. Odhod ob 6. izpred hotela »Orel«. Cena Din 150.—. Dne 2. junija pa vozi Putnikov avtokar v Graz. Odhaja izpred hotela »Orel« ob 7.30. Zasižite si pravočasno mesta pri Putniku Maribor in Celje.

Marenberške novice

Nova šola pri Sv. Treh kraljih. Pri Sv. Treh kraljih nad Marenbergom se vrši akcija za graditev novega šolskega poslopja. Akcijo vodi podružnica CMD.

uporabljala zakonca Strajnsak sama, drugo pa je imel zadnji čas v najemu poštni uslužbenec Hrastnik. Marija Strajnsak je po navadi vsako jutro odšla na trg v Maribor, kjer je prodajala povrtnino. Odhajala je navadno že zgodaj z nastopom dneva, vračala pa se je domov okoli 11. ure. Njen pokojni mož pa je imel navado spati dalj časa, tako da je vstajal šele okoli 9. ure.

Hrastnik je bil običajno ves dan v svoji službi na pošti, dočim je njegova žena imela včasih opravke v mestu in je navadno vsak dan zjutraj šla nakupovat na trg v Maribor. Ob takih prilikah je bil pokojni Strajnsak v hiši popolnoma sam.

Ko se je Marija Strajnsakova dne 8. julija 1936 nekaj po 11. uri, kakor običajno, vrnila z mariborskega trga domov, je našla stanovanje zakletno. To se ji ni zdelo nič čudno, ker je mislila, da je njen mož pač odšel z doma in pri tem stanovanje zaklenil. Čim pa je vrata odprla in stopila v kuhinjo, je opazila, da so razni kosi pohištva razmaknjeni, predali so bili odprti, na tleh pri štedilniku pa je ležala močeva pipa sredi raztresenega tobaka. Zajtark, ki je moža čakal na štedilniku, pa ni bil niti dotaknjen. Strajnsakova je šla dalje in stopila v spalnico, kamor prideš naravnost iz kuhinje. Tam je

našla svojega moža mrtvega, in sicer med posteljami in omarama. Na glavi je krvavel iz več ran, vrat pa mu

je bil zadržan z neko belo tkanino. Obe omari v spalnici sta bili odprti, na tleh pa je ležala lesena skrinjica, ki jo je mož navadno shranil v omari. Skrinjica, v kateri je pokojni Strajnsak hranil svoj denar, je bila odprta in prazna. Le nekaj za tujca brezpomembnih listin je še bilo v skrinjici. Po vsem tem je bilo takoj jasno, da se je nad Strajnsakom izvršilo grozno razbojništvo. Koliko je bilo denarja v skrinjici, se ni dalo točno ugotoviti. Pokojnikova žena ne more tozadevno navesti nikakih podatkov, ker je njen mož čuval denarne zadeve pred njo vedno v tajnosti. Po njenem mnenju pa je bilo v skrinjici poleg denarja tudi za okoli 2 kg avstrijskih srebrnih kron ter nekaj zlatnine. Nekoliko več vpogleda v Strajnsakovo poslovanje z denarijem pa je imela njegova hči Elza in ni po njenem mnenju oče hranil doma več kakor 4 do 5000 dinarjev.

Takoj po odkritju zločina je prišla na lice mesta sodna komisija, ki je našla stvari v opisanem stanju. Pri obdukciji Strajnsakovega trupla se je dognalo, da smrt ni nastopila radi udarcev na glavo, marveč

da je smrt nastopila radi davljenja.

Zadušen pa Strajnsak ni bil s tisto brisačo, ki so jo našli na vratu, marveč z davljenjem z rokami. Odtisi prstov, ki so nastali pri davljenju, so se pri obdukciji lahko ugotovili povsem razločno. Z brisačo pa so storilci potem svoji žrtvi vrat še zadržali samo radi tega, ker niso

bili sigurni, ali je smrt res že nastopila. Za storilce groznega roparskega umora ni bilo sprva nikakih sledov.

Šele po zaslišanju sosed Strajnsakovih Elizabete Hrastnikove je mogla ubrati preiskava pravo sled. Hrastnikova je izpovedala, da se je tistega dne proti 6. uri ravno odpravljala v mesto na trg, ko je nekdo potrkal na vrata njenega stanovanja. Na trkanje je odprla in zagledala pred seboj moškega, ki se ji je zdel star 25 do 30 let. Ta neznanec je vprašal, dali ni pri Strajnsakovih nikogar doma. Odvrnila mu je, da najbrže še spi. Nato je neznanec izrecno vprašal, ali je morda doma Strajnsakova gospa, kar pa je Hrastnikova zanikala ter dejala, da Strajnsakov lahko sporoči, če kaj želi. Toda neznanec je odvrnil, da ni treba in da mora stvar opraviti osebno ter nato odšel. Komaj pa je možki izginil za vogalom, je že prišel iz svojega stanovanja Strajnsak, kateremu je Hrastnikova povedala, da ga išče neki možki. Strajnsak je še dejal, naj ga pokliče nazaj, kar je Hrastnikova tudi storila. Nekaj minut zatem se je Hrastnikova opravila in odšla v mesto. Pri odhodu je še šlišala, kako se Strajnsak in neznanec v kuhinji mirno pogovarjata.

Po opisu tega neznanca, ki ga je podala Hrastnikova,

je policija sklenila, da gre za Karla Šterna.

V teku nadaljnje preiskave se je ugotovilo, da sta Štern in Koller še na dan iz-

vršitve groznega zločina izginila iz Maribora in se nista več povrnila. Ker je stanoval Koller v sosesčini Strajnsakovih, ker je domače razmere pri njih dobro poznal in bil pri njih večkrat tudi na obisku, je bil povsem na dlani sum, da ima tudi on svoj delež pri zločinstvu. Vsak dvom o tem pa je bil izključen, ko se je ugotovilo, da sta se Štern in Koller v noči na 14. julija 1936 skrivaj pojavila v Mariboru, kjer sta se zglasila pri Kollerjevi materi Antoniji in pri Kollerjevi priležnici Leopoldini Pavličevi. Ob tej priliki je

Štern priznal, da je Strajnsaka umoril on,

in to radi tega, ker mu Strajnsak ni hotel dati denarja, marveč se mu je zoperstavljala s sabljo. Po tem nočnem obisku sta oba zopet izginila.

Na podlagi tiralice naših varnostnih oblasti

sta bila Štern in Koller dne 22. julija 1936 aretirana v Avstriji,

in sicer v Trzinu. Že v teku izročitvenega postopanja je aretirani Štern priznal, da je razbojništvo izvršil on, in sicer po zasnovi in načrtih Franca Belaka. Na ta način je bil pritegnjen v preiskavo kot tretji krivec Franc Belak, ki ga je mariborska policija izsledila in aretirala. Štern in Koller sta bila izročena našim oblastem 17. septembra 1936.

Iz izpovedb aretiranih zločincev in iz ostalih ugotovitev v teku preiskave izhaja, da so se vsi trije, Štern, Koller in

Sportna gibanja

Chelsea: Gradjanski 1:0 (0:0). Včeraj se je v Zagrebu odigrala tekma med londonskim klubom Chelsea in našim nogometnim državnim prvakom Gradjanskim, ki se je končala s pičlo zmago Angležev. Prva tekma »Angležev v naši državi, ki se je v torek zvečer odigrala v Beogradu med Chelseo in SK Jugoslavijo, se je končala z zmago SK Jugoslavije v razmerju 6:1!!.

Prvi nastop SK Amaterja v Mariboru. Na svoji zadnji seji pa je u. o. LNP SK Amaterja izrečeno kazni znižal, tako da SK Amater v nedeljo 30. maja lahko zopet nastopi. Na sporedu je zadnja finalna tekma in sicer med SK Železničarjem in SK Amaterjem, ki se bo vršila na stadionu SK Železničarja v Mariboru. Mariborčani bodo torej vendarle imeli priliko, da vidijo SK Amaterce na zelenem polju.

Študentske novice

Mučilec živali. Mesarski mojster K. iz Ruš je najel gonjača, da bi mu gnal tri krave v Ruše. Ker mu prva krava ni hotela parirati, jo je pretepal, da so se vsi ljudje zgražali. Ugovarjanje mimo dočih pasantov ni pomagalo. Ubogo žival je pretepal dalje, dokler ni kravi zlomil repa, da je omagala in padla v obcestni jarek, v katerem je ležala več ur. Zadeva je bila prijavljena orožnikom in se bo moral gonjač zagovarjati pred sodiščem.

Poljičanske novice

Iz občinskega urada. Občina razglasa med drugim, da se prične s tem tednom izvajati ljudsko delo (kuluk) na občinskih cestah. Vsi zavezanci naj se javijo pri svojih krajevnih nadzornikih. S seboj naj prinesejo potrebno orodje, voznički pa naj pridejo na določena mesta z vozovi in vprežno živino. — Začasna državna uprava razlaščenih gozdov v Ljubljani proda na ustmeni in pismeni dražbi dne 3. junija precejšnjo količino izdelanih bukovih drv iz revirjev Log in Zetale pri Rogatcu. Pogoji so na razpolago pri začasni državni upravi v Ljubljani in revirnem vodstvu Log pri Rogatcu.

Iz Gornje Radgone

Vinogradniki so zborovali. V nedeljo, dne 23. majnika t. l. dopoldne je bil v gostilni g. Franca Talanija občni zbor tuk. vinarskega društva. Lepo obiskano

zborovanje je vodil dolgoletni agilni predsednik in strokovnjak g. Clotar Bouvier. Sledila so poročila funkcionarjev, iz katerih je razvidno uspešno delovanje tuk. podružnice v prid vinogradništvu. Pri volitvah je bil izvoljen pretežno dosedanjí odbor s predsednikom g. Clotarjem Bouvierom na čelu. Tajnik je g. Josip Keblar, upravitelj admontskih posestev. Sledili sta strokovni predavanji sreskega kmet, referenta g. Lipovca o vrednosti in načinu pripravljanja galice ter zatiranju bolezní vinske trte ter upravitelja banovinske trsnice pri Kapeli g. Novaka o zatiranju glivičnih bolezní vinske trte s posebnim ozirom na tozadevna sredstva. Sreski kmet, referent je nato razdelil razstavljalcem vin iz l. 1935, ki so prejeli tokrat praktične diplome (v vidu daril »Klosternajburgovce«).

Urbanov sejem, ki se je vršil minuli torek, dne 25. majnika t. l., je bil izredno slabo obiskan, kakor doslej še nobeno leto. To je dokaz, da je kriza na višku. Tokrat tudi kramarjev ni bilo mnogo, živine pa tako malo, da tako slabega sejma še ni pomnil.

Ptujske novice

Nedeljski sokolski nastop v Ptuj. Preteklo nedeljo je imelo agilno Sokolsko društvo v Ptuj izredno uspešen javen telovadni nastop. Zbirališče članov je bilo v Mladiki, odkoder se je ob pol treh razvila imponantna povorka z mestno godbo na čelu. Računajo, da je v sprevedu korakalo okrog 500 sokolskih pripadnikov. V sprevedu so bile tudi okoliške čete, med njimi Dornava in Markovci s praporom. Pred pričetkom telovadbe na letnem telovadišču v Ljudskem vrtu se je vse članstvo z navzočim občinstvom poklonilo državni zastavi. Na vse zbrane je imel lep nagovor br. dr. Šalamun. Kljub slabemu vremenu se je bilo zbralo na telovadišču izredno veliko število občinstva, ki je z velikim zanimanjem sledilo izvajanju telovadnih točk, od katerih moramo posebej omeniti ljubke proste vaje naraščaja in dece. Višek vsega nastopa je bil v izvedbi vaj na drugo po članski vrsti. Zelo mične so bile tudi vaje naraščajnic na visoki gredi, katere je občinstvo burno pozdravilo. Prednjaškemu zboru naj bo ta nastop, ki je tako odlično uspel, v zadovoljenje in zaslužen plačilo za njegov nesebični trud. Navzoči so bili zastopniki oblastev, med njimi tudi komandant mesta z oficirskim zborom. Nastopu je prisostvovalo tudi vse vojaštvo.

Protituberkulozni dispanzer v Ptuj, ki ni te dni posloval radi odsotnosti šef-

zdravnika dr. B. Okolokulaka, posluje zopet redno 28. maja t. l. ob 13. uri.

Benešev večer priredita dne 28. maja na rojstni dan predsednika Češkoslovaške republike Jugoslov.-češkoslov. liga ter Sokolsko društvo Ptuj. Začetek ob 20. (8. uri zvečer v prosvetni dvorani »Mladike«. Vstopnine ni!

Javni telovadni nastop ptujske gimnazije in meščanske šole bo v soboto, 29. maja, z začetkom ob 15. (3.) uri popoldne na dvorišču »Mladike«. Starši in prijatelji mladine dobrodošli! Vstopnine ni!

Pobreeške novice

Tatvina mrljskih kosti. Današnja doba je že taka, da človek gleda, kje bi mogel dobiti kaj zaslужka z lažjim delom. Tega gesla se je oprijel tudi suspendirani železničar, brezposelni H. A n t o n iz Pobrežja. Ko so namreč izkopali pred dnevi nov vojaški grob, v katerem so bili še ostanki človeškega okostja, je imenovani izkoristil lepo priložnost in si nabasal papirnato vrečo s posmrtnimi ostanki človeškega okostja. Žal se mu pa posel ni posrečil, ker ga je na licu mesta zasačil grobar Konrad T r i n k e r, ki mu je preprečil nadaljnje nabiranje. Pri zaslišanju je imenovani priznal, da ga je k temu nagovoril neki hlapec iz Maribora in mu na ta račun izročil že lepo vsoto denarja. Kosti je hotel uporabiti za hrano konjem in sicer na ta način, da bi jih zmlel in z njimi krmil konje, mesto z ovsem. Zadeva je bila prijavljena orožniški postaji na Pobrežju, ki je zadevo preiskala in nato prijavila državnemu tožilstvu v Mariboru.

Novo igro študira dramski ansambl pobreškega RK in bo prva vpriporitev igre »S l a b a v e s t e« nekako v prvih dneh prihodnjega meseca. Režiser je g. Z o r n i k.

Kri teče. Pretep je bil v nedeljo na Pobrežju okoli 10. ure ponoči. Vinjeni fantje in moške z ženami so se najprej doobra spri nato pa spoprijeli. Lažje telesne poškodbe je zadobil G e r e č n i k Blaž.

Razno

BRZOJAVKA.

Danes pojedina morskih rib: cevoli, skombri, palamede, male ribice. Gostilna Vicel, Rotovski 8. 2827

BRITJE, STRIŽENJE

najcenejše. Meljska cesta 9, pridite, pripravljate se! 2814

Prodaj

NOVI KROMPIR

1 kg Din. 3.90. Skladišče, Kolodvorska c. 1. 2826

SOLWAY-SODA, SALOIDIN, Sulikol, Solbar, Nosprazil in kalcijev arzenjat se dobi pri Kmetijski družbi, Meljska cesta 12. 2792

SOLWAY-SODA

namesto apna za škropljenje se dobi pri Kmetijski družbi, Meljska cesta 12. 2791

Sobo odda

LEPO OPREMLJENO SOBO solčno, mirno, z uporabo kopalnice oddam. Naslov v upravi. 2822

Stanovanje

SPREJMEM 2-3 GOSPODE na stanovanje in hrano. Koroska cesta 80. 2823

Službo dobi

VDOVEC

samostojen, upokojen uradnik, dobro situiran, išče pošteno gospodinjico. Predstavlja se v Delavski ul. 26. 2825

Širite »Večernik«

Belak že dalj časa pred izvršitvijo razbojništva udajali brezdelju, da so snovali obširne zločinske načrte in da je

roparski umor nad Strajnsčakom samo del tega, kar so si zamislili.

Koller in Belak sta imela vsak svojo prilježno, na katerih breme sta deloma živela. Koller, ki je po poklicu izučeni trgovski pomočnik, ni svojega poklica nikdar izvajal, Belak, ki je bil ključavničar, pa je prijel za delo samo v hudi stiski. Koller in Belak sta se poznala že iz šolskih let, dočim sta se s Šternom seznanila šele nekaj mesecev pred roparskim umorom. Ko so se med seboj spoznali, so se večkrat sestajali, kajti vsi trije so bili istih nagajen in istih misli. Štern, ki je bil zaposlen v neki mariborski tekstilni tvornici, je končno delo zapustil in to najbrže pod vplivom svojih pajdašev.

Ob priliki teh sestankov so vsi trije razmišljali o tem,

kako bi brez dela in hitro prišli do denarja.

Iskali so nekoga, ki bi imel denar, da bi mu ga skrivaj ali z nasiljem vzeli. O Strajnsčaku je Koller vedel, da ima denar in je skušal priti do Strajnsčakovega denarja, kar se mu pa ni posrečilo, ker je bil pri Strajnsčakovih vedno kdo doma. Radi tega so napravili skupen načrt, da pridejo do Strajnsčakovega denarja. Toda Koller je obenem snoval tudi razne druge načrte. Tako je Koller

nameraval izropati vpokojenega šolskega nadzornika Ivana Koropca v Gosposvetski ulici 14, o katerem je domneval, da mora imeti denar. Ključ od Koropčevega stanovanja so si že prijavili od svoječasne služkinje pri Ko-

ropcu, ki jih je že izdelal Belak. Potom svoje prilježnice pa je Koller

izvedel tudi za Lasbacherja Bogomirja,

ki stanuje v Koroščevi ulici 32. Kakor Strajnsčak in Koropec je tudi Lasbacher upokojenec, pri katerem so tudi domnevali precej denarja.

Vse te tri zadeve so zločinci obravnavali na svojih sestankih in tuhtali razne možnosti, kako bi izvedli svoje naklepe. Končno so prišli do zaključka, da so že nastopili predpogoji, da lahko izvedejo svoje naklepe pri Strajnsčaku in Lasbacherju. V ponedeljek 6. julija so se **na sestanku, ki so ga imeli v magdalenem parku,**

o vsem tem še podrobno razgovorili. Belak, čigar beseda je bila najmerodajnejša, je bil mnenja, da pri izvedbi načrta Koller ne sme dejanski sodelovati. V Mejni ulici in zlasti pri Strajnsčakovih so namreč Kollerja vsi dobro poznali in bi ga tako lahko takoj osumili dejanja. Isto je veljalo tudi glede Lasbacherja. Spoznameli so se torej v tem smislu, da bo sta dejanski nastopala le Belak in Štern. Koller pa bi kljub temu dobil na izropnem denarju enak delež.

Naslednjega dne, v torek 7. julija, so se vsi trije podali proti popoldnevu proti stanovanju g. Lasbacherja. Belak je izročil Šternu aktovko, da bi nastopal kot zapisnikar. Belak in Štern sta se podala v stanovanje ter **nastopala kot nastavljenca mestnega poglavarstva,**

ki imata nalog, da pregledata hišo, ker jo bo treba renovirati. Medtem, ko si je Belak »ogledoval« stanovanje, je Štern

izmaknil denarnico. Napram Kollerju, s katerim sta se takoj nato sestala, pa sta dejala, da nista ničesar dobila.

Drugi dan kmalu po 6. uri

je bil prvi v Mejni ulici Štern.

Belak je namreč smatral za najvarnejše, da izvrši prve izvidniške posle Štern, ki ga ni tam nihče poznal. Štern bi moral ugotoviti, kdo je pri Strajnsčakovih in pri Hrasnikovih doma. Za primer, da bi ne bilo v hiši nikogar razen Strajnsčaka, je bila Šternova naloga ta, da bi se podal k Strajnsčaku in se začel z njim pogajati za najem stanovanja v dvoriščni zgradbi njegove hiše. V slučaju pa, da ni v hiši nikogar, pa naj bi Belak vrata vlomil. Štern je bil tisti, ki se je s Hrasnikovo razgovarjal in je tudi prvi stopil v Strajnsčakovo stanovanje. Ko se je Štern razgovarjal s Strajnsčakom, se je pojavil v kuhinji Belak, ki je od zadaj napadel Strajnsčaka ter ga z nekim trdim predmetom večkrat udaril po glavi. Strajnsčak se je zgrudil na tla ter sta ga nato oba zločinka pograbila in ga davila tako dolgo, dokler je bilo v njem še kaj življenja. Nato sta ga zavlekla v spalnico, s silo odprla leseno skrinjico, ugrabila denar ter zbežala za bližnji železniški nasip, kjer je že čakal Koller in si tam razdelili plen. Bilo je vsega 4800 dinarjev in dva zlata prstana. Ko so si plen ogledovali, se je Belaku zdelo to jako malo in je dejal Šternu, naj vse skupaj kar sam obdrži, toda samo pod pogojem, da prevzame v primeru, da bi prišli storilcem na sled, vso krivdo nase. Štern je na to pristal, s Kollerjem pa sta si razdelila denar, nakar sta jo mahnila proti Hrasnikom, stopila tam v avtobus in se odpe-

Zadnje telefonične vesti

Baldwin demisioniral — N. Chamberlain njegov naslednik — S. Hoare notranji minister

LONDON, 28. maja. Predsednik vlade Stanley Baldwin je včeraj proti večeru zadnjikrat prisostvoval kot premier seji spodnje zbornice, ne da bi se bil posebej poslovil od parlamenta. Danes ob 9.15 pa se je podal v Buckinghamsko palačo ter je predal kralju v slovesni avdijenci svojo demisijo in demisijo vlade. Ob tej priliki je podelil kralj Baldwinu najvišje odlikovanje in grofovski naslov Earl of Belvedere, s čimer je naznačeno volilno okrožje, ki ga je zastopal Baldwin kot poslanec spodnje zbornice celih 30 let. Dočim so prvotno poročila pravila, da ne bo preustroj vlade prinesel bistvenih sprememb, pa segajo vladne spremembe veliko globlje. Senzacija dneva je napoved, da bo prevzel notranje ministrstvo Sir Samuel Hoare, osební prijatelj novega predsednika vlade Nevilla Chamberlaina, čigar položaj v vladi je s tem bistveno okrepljen. Kot prvi lord admiraltete se predvideva lord Plymouth. Gotovo je, da bo izstopil iz vlade dosedanjí vojni minister Duff-Cooper. Dosedanjí čuvar pečata lord Halifax se navaja kot bodoči predsednik lordov.

Francova križarka do nerabnosti poškodovana

GIBALTAR, 28. maja. Francovo križarko »Baleares« so težko poškodovano prepeljali v pristanišče Cadix. Zdi se, da je postala žrtev zračnega bombnega atakata. Poškodbe so tolike, da je križarka povsem nerabna.

Red in mir so napravili šele pobrezški orožniki, ki so napadalce z noži odvedli na primerno mesto, da se jim shladi prevroča kri.